

Folketingets Kommunaludvalg

Sagsnr.
2013-05189

Doknr.
74636

Dato
18-03-2013

Folketingets Kommunaludvalg har d. 8. februar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 9 (L 132) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DF).

Spørgsmål nr. 9:

”Kan ministeren bekræfte, at det i dag ikke er muligt at sikre en gennemsigtighed i valgprocessen ved e-valg, så resultatet kan verificeres og samtidig have fuldstændig anonymitet i stemmeafgivelsen, uden at gå på kompromis med en af delene?”

Svar:

Lad mig begynde med at slå fast, at e-valg ikke vil blive gennemført i Danmark, med mindre vi kan være sikre på, at stemmehemmeligheden kan bevares. Stemmehemmeligheden er i dag et fundamentalt og grundlovssikret princip ved afholdelse af valg i Danmark, og det skal det også være fremover.

Et system til digital stemmeafgivning og/eller digital stemmeoptælling, som ikke måtte overholde de krav, vi vil stille til sikring af stemmehemmeligheden, vil derfor ikke blive anvendt.

Jeg forstår imidlertid ikke umiddelbart den modsætning, der opstilles i spørgsmålet, som synes at forudsætte, at man er nødt til enten at vælge hensynet til at kunne verificere valgresultatet eller at vælge at sikre stemmehemmeligheden.

Hvis der med verificering af valgresultatet menes, at det skal være muligt for vælgeren selv at verificere, hvad vedkommende har stemt på, er mulighederne herfor mindst lige så gode, om ikke bedre, ved digitale valg.

Ved et e-valgsystem med et papirspor, som er det, der påtænkes anvendt i Danmark, vil det være muligt for vælgerne manuelt at verificere resultatet af deres stemmeafgivning, idet det valg, der foretages af vælgerne ved hjælp af stemmemaskinen – hvad enten det er et valg af et parti, en kandidat, eller afgivelse af en blank stemme – vil blive printet på et papirspor, som maskinen udskriver til den enkelte vælger, og som vælgeren skal tage med ud af stemmerummet og lægge i en stemmekasse. Forskellen er blot, at stemmekassen også kan læse stemmen digitalt og derved optælle de stemmer, der bliver lagt i kassen.

Faktisk har digitale valg her den fordel, at vælgeren kun vanskeligt kan komme til at afgive en utilsigtet ugyldig stemme. Vælgeren har således med digitale valg en større sikkerhed for, at det valg, vælgeren har foretaget og afmærket på stemmesedlen (papirsporet), også vil blive forstået korrekt af dem, der skal tælle stemmerne op, hvad enten det er en maskine eller en tilfornordnet vælger.

Hvis der med verificering af valgresultatet menes mulighed for sikring af, at resultatet er udtryk for vælgernes stemmeafgivelse, sikrer papirsporet, at det altid vil være muligt at foretage en fuldstændig manuel optælling af de afgivne stemmer.

I bemærkningerne til lovforslaget, afsnit 4.1., er i øvrigt anført følgende om sikring af stemmehemmeligheden ved digitale valg:

”Digital stemmeafgivning og digital stemmeoptælling skal opfylde de samme krav om anonymitet, stemmehemmelighed og frie valg (dvs. den beskyttelse mod utilbørlig påvirkning og stemmesalg, der ligger i, at stemmeafgivningen sker hemmeligt og under kontrollerede former) som traditionelle valg og folkeafstemninger. Der vil bl.a. blive stillet krav om, at der ikke kan foretages en kobling mellem den enkelte vælger og dennes stemmeafgivning, så stemmehemmeligheden bevares. Systemet må ikke afsløre den enkelte vælgers stemmeafgivning, og systemet må heller ikke kunne optælle de afgivne stemmer, førend alle stemmer er afgivet, og optællingssystemet på autoriseret vis er blevet aktiveret. Det vil i den videre udmøntning af kravene blive sikret, at bl.a. grundlovens krav til stemmehemmelighed overholdes.”

Det er således ikke meningen, at den afgivne stemme skal registreres på vælgerens identitet ved e-valg. Der skal netop ikke være nogen som helst digital eller anden forbindelse mellem registreringen på valglisten af, at vælgeren er mødt op for at stemme, og den stemme, som den pågældende efterfølgende afgiver. Der sker jo heller ikke nogen kobling mellem de to ting ved afvikling af valg i dag – hverken på valgsteder med papirvalglisten eller på valgsteder med digitale valglisten.

Det er heller ikke nødvendigt at koble vælgerens stemme til vælgerens identitet for at sikre sig mod, at vælgeren stemmer mere end én gang. Når vælgeren først er krydset af på valglisten, vil vælgeren som i dag ganske enkelt ikke kunne henvende sig efterfølgende og stemme igen – det er derfor der føres en valgliste. Sådan fungerer det i dag, og sådan vil det også fungere ved e-valg.

Stemmeafgivningen vil også blive indrettet på en måde, så det er fuldstændigt åbenlyst for vælgerne, at der ikke kan ske nogen kobling mellem, hvem der er mødt op på valgstedet, og hvad vælgeren så har stemt. Endvidere vil der naturligvis blive stillet krav til, at systemet skal sikre vælgernes anonymitet, f.eks. ved:

- at stemmemaskinen ikke må gemme oplysninger om, hvad der er stemt på, efter vælgeren har afsluttet sin stemmeafgivning og fået printet papirsporet,
- at e-valgudstyret i øvrigt skal gennemgå en nulstillingsprocedure efter valg-handlingen er afsluttet,
- at e-valgudstyret ikke må tilkobles netværk for at forhindre overvågning,
- at e-valgudstyret er passende afskærmet mod både fysisk og elektronisk overvågning.

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager